

Teletisenser fra diktatordatteren

Metoderapport til SKUP 2015



Journalist: Emilie Ekeberg

Fra november 2014 i samarbeid med Simen Tallaksen og Magnus Lysberg

Innhold

Sammendrag.....	3
Innledning.....	4
Hva er nytt i Klassekampens dekning?	7
Problemstilling	8
Interessen for saken	8
Arbeidet.....	9
Følg pengene.....	9
Telenor-toppene i styret	10
Venner er gode å ha	11
Tidslinjen	12
«I have payments»	13
En ukes research i Sarajevo	14
Ut på Fornebu	15
En e-post er ikke et intervju.....	16
En ny betaling i 2011	17
Første publisering og gjennomslaget i mediebildet	18
Mediestrategien til Telenor	19
Mediepress mot Baksaa	20
Selvpålagt taushetsplikt	21
Konsekvenser og fortsettelse.....	22
Liste over publiserte artikler.....	24

Kontaktinformasjon:

Redaksjon: Klassekampen, Boks 9257 Grønland, 0134 Oslo. Telefon: 21 09 30 00

Journalist: Emilie Ekeberg, emiliee@klassekampen.no. Telefon: 21 09 30 56 / 45 03 34 79

Sammendrag

- Klassekampen har i 2014 dokumentert at teleselskapet Vimpelcom, der Telenor er storeier, har betalt for telelisenser i Usbekistan til en konto som er kontrollert av datteren til landets president. Klassekampen har også avdekket at seks Telenor-ledere har behandlet betalingene som styremedlemmer i Vimpelcom, blant dem Telenors konsernsjef.

- Vi har fulgt pengene gjennom et stort materiale, blant annet Vimpelcom og Telenors årsrapporter, innrapporteringer fra Vimpelcom til amerikanske børsmyndigheter, dokumenter hentet ut fra selskapsregistre i skatteparadiser som De britiske jomfruøyene og Gibraltar, svenske rettsdokumenter, dokumenter fra eiendomsregistre i Frankrike, og lekkede kontoutskrifter. Vi har også gjennomgått og systematisert informasjon som er kommet fram i et hundretalls tidligere mediasaker, først og fremst arbeid gjort av SVT og DN.

- Delekultur og samarbeid med gravejournalister i andre land har vært avgjørende for saken. Klassekampen har fått tilgang til sentrale dokumenter gjennom et research-samarbeid med Organized Crime and Corruption Reporting Project (OCCRP), som er et nettverk av gravejournalister i Øst-Europa og Sentral-Asia. Svenske journalister som i 2012 avdekket korrupsjon ved tildeling av telelisenser i Usbekistan har også bidratt med både gode råd og dokumenter. Samarbeidet med OCCRP ble finansiert med et stipend fra Klassekampens Venner, en frivillig forening som støtter Klassekampen økonomisk gjennom medlemsbidrag og dugnadsarbeid.

- Vårt hovedanliggende har vært å kaste lys over Telenors rolle i saken. Vi har møtt taushet fra Telenor med ikke å godta ikke-svar. I den forbindelse har vi tilbakevist at den internasjonale politietterforskningen legger begrensninger på hvilken informasjon som kan gis, og reist spørsmål omkring den taushetsplikten Telenor-lederne har påberopt seg overfor næringsminister og Storting.

- Klassekampens avsløringer har til nå fått den konsekvens at Telenors konsernsjef har trukket seg fra styret i Vimpelcom. Stortingets kontroll- og konstitusjonskomité innkalte i desember 2014 Telenor-ledelsen, samt nåværende og tidligere næringsminister, til høring om saken.

Innledning

«Telenor må ha skjønt at prisen på lisensene var for lav. Dette er som å få en mail i innboksen som forteller deg at du har vunnet i Microsoft-lotteriet».

Det sa J. Gopikrishnan da jeg intervjuet han på brygga i Tønsberg under Skup-konferansen i 2012. Han hadde nylig blitt kåret til årets journalist i India, etter å ha avslørt korrupsjon under tildelingen av telisenser i det folkerike landet. Gopikrishnan hadde en rekke argumenter for at Telenor må ha ant uråd da de fikk telisenser i India, gjennom et partnerskap med det senere korrupsjonsdømte eiendomsselskapet Unitech. Telenor selv ville ikke svare på mine (og Gopikrishnans) spørsmål om innholdet i den forundersøkelsen de hadde gjort av Unitech, men fastholdt at de hadde gjort grundige undersøkelser og var uvitende om korrupsjonen som hadde funnet sted.

Slik ble min interesse for skyggesidene av Telenors utenlands-eventyr vekket.

Senere samme år avslørte den svenske rikskringkasteren SVT at den svenske statseide telegiganten Teliasonera hadde kjøpt sin 3G-lisens i Usbekistan av et postboksselskap på Gibraltar. Dette selskapet, Takilant, hadde nære bånd til Usbekistans presidentdatter Gulnara Karimova. Selskapets eneste eier, på papiret, var en assistent til Karimova. På det tidspunktet millionbetalingen fant sted var hun 24 år gammel og jobbet i motebransjen. Dagens Næringsliv tok saken til Norge da de avdekket at Vimpelcom, der Telenor er stor-eier, samarbeidet med samme selskap da de gikk inn i Usbekistan. Samtidig hemmeligholdt Vimpelcom navnet på selskapet de hadde kjøpt sin 3G-lisens av i 2007, men opplyste at dette var et datterselskap av Takilant. Saken ble lagt død etter at daværende næringsminister Trond Giske ga uttrykk for at han var fornøyd med forsikringer han fikk fra Telenor om at Vimpelcom ikke var innblandet i den korrupsjonssaken SVT hadde avdekket.

Både i India og Usbekistan har befolkningen gått glipp av milliarder som skulle tilfalt statskassa, som følge av at det er betalt under bordet for telisenser. Samtidig har tilgangen til telisenser i disse to landene gitt, og fortsetter i dag å gi, store inntekter ikke bare til Telenor men også til den norske stat.

Felles for India-saken og Usbekistan-saken er at forretningene er utført med en partner som siden er dømt eller mistenkt for korrupsjon. I begge sakene har Telenor gått fri for korrupsjonsanklagene. Spørsmålet som har opptatt meg er hva Telenor vet, eller burde ha visst, om forretningene som har gitt dem markedsadgang i disse landene?

I april 2014 deltok jeg igjen på et Skup-arrangement, denne gang Skups og IJs graveskole. Her fikk jeg også mulighet til å delta på et med Miranda Patrucic fra OCCRP. Hun har bidratt til SVTs avdekking av korrupsjonssaken. På kurset oppfordret hun norske journalister til å grave mer i Usbekistan-saken.

Jeg hadde etter Skup 2012 fulgt Telenor-sakene tett, men nå gikk interessen over i mer aktiv graving, til tross for at jeg ikke hadde særlige kunnskaper eller erfaring med graveprosjekter, slett ikke av dette omfanget. Målet var å komme til bunns i Telenors rolle i Usbekistan-affæren, og hva som faktisk hadde skjedd da Vimpelcom fikk sine telelisenser i landet.

Det første skrittet på veien var å gå gjennom det omfattende journalistiske arbeidet som allerede forelå, og kartlegge hullene som gjensto. Deretter leste jeg årsrapporter, lagde selskapskart og tidslinjer, samt fikk oversikt over Telenor-toppenes roller i Vimpelcom til enhver tid. Arbeidet gjorde meg bare mer sikker på arbeidshypotesen: Telenor-eide Vimpelcom har bestukket presidentdatteren for å få innpass i telesektoren i Usbekistan. Spørsmålet var hvordan man skal bevise det, og hvordan man skal finne ut hva Telenor-toppene har visst om bestikkelsene.

Hele veien har jeg fått helt nødvendig hjelp av en rekke kollegaer, både i Klassekampen og utenfor. Samarbeidet med Miranda Patrucic i OCCRP har vært avgjørende for prosjektet. Også de svenske journalistene som har avdekket korrupsjonssaken i Usbekistan, spesielt Fredrik Laurin og Ola Westerberg, har på svært generøst vis gitt råd, oppmuntringer og også delt dokumenter som kunne hjelpe meg videre.

Prosjektet har også langt på vei vært et dugnadsprosjekt i Klassekampen. Jeg har fått støtte fra foreningen Klassekampens venner til å reise til Sarajevo og jobbe med graveteamet der, penger som kommer fra medlemsbidrag og dugnadsarbeid som arrangering av julemesse og kunstsalg. Etter første publisering har jeg jobbet i team med kollegaene Simen Tallaksen og

Magnus Lysberg, og sammen har vi presset fram svar om Telenors rolle i saken. Samtidig har et såpass tidkrevende prosjekt som dette på et vis vært et dugnadsprosjekt for hele Klassekampens innenriksredaksjon. Kollegaer må jobbe hardere enn de allerede gjør hver gang noen blir tatt ut av den daglige produksjonen. Likevel har kollegaene mine bare vært støttende til prosjektet.

Hva er nytt i Klassekampens dekning?

- Klassekampen har ved hjelp av **en lekket kontoutskrift** dokumentert at Vimpelcom har betalt for telelisenser i Usbekistan til en konto eid av det korrupsjonsmistenkte postboksselskapet Takilant. Betalingene har gått gjennom et hittil ukjent datterselskap på De britiske jomfruøyene, Watertrail Industries.
- Det er også nytt at seks Telenor-ledere, blant dem konsernsjef, visekonsernsjef og flere konserndirektører, **har behandlet betalinger** til Takilant som styremedlemmer i Vimpelcom.
- Et sentralt poeng da saken ble lagt død i 2012 var at den daværende næringsministeren slo seg til ro med at det var «vesentlige forskjeller» mellom Teliasoneras og Vimpelcoms lisenskjøp i Usbekistan. Klassekampen har imidlertid dokumentert at det **er vesentlige likheter** i de to selskapenes framgangsmåter, særlig at Vimpelcom og Teliasonera har betalt for telelisenser til samme konto og med få ukers mellomrom.
- Det er også nytt at Vimpelcom **flere ganger, og så sent som i 2011**, betalte for telelisenser til Takilant. Dette har vi dokumentert ved hjelp av dokumenter hentet ut fra Stockholms tingrett.
- De nye opplysningene **strider mot tidligere forsikringer** fra både Vimpelcom og Telenor, som til nå har hevdet at Vimpelcom ikke kjøpte sine telelisenser fra Takilant direkte, men fra et ikke navngitt datterselskap av Takilant.

Problemstilling

Den overordnede problemstillingen for gravearbeidet har vært: **Har Telenor bidratt, direkte eller indirekte, til korrupsjon ved kjøp av telelisenser i Usbekistan?**

For å svare på det har to spørsmål vært sentrale.

- *For det første: Har Vimpelcom betalt bestikkelser til presidentfamilien for å få telelisenser i Usbekistan, slik de er mistenkt for?*
- *For det andre: I hvilken grad har Telenor vært involvert i eller informert om betalingene?*

Det har vært en utfordring at både Vimpelcom og Telenor har avvist å svare på spørsmål eller gi innsyn i dokumenter som kunne ha kastet lys over saken. Samtidig har bruken av skatteparadis gjort det vanskelig å få informasjon om pengestrømmer og eierforhold, siden disse gir svært begrenset innsyn for utenforstående, og det er få rapporteringskrav til selskaper registrert der.

Interessen for saken

Flere tidligere norske statsmonopoler opererer i dag i en rekke av verdens mest korrupte land. Selskapene er i dag multinasjonale storselskaper med en stor norsk statlig eierandel, og de opererer i bransjer som telekom og olje der korrupsjonsrisikoen er særlig høy. Myndighetsutstedte lisenser er avgjørende for å kunne gjøre forretninger. Samtidig er null-toleranse for korrupsjon sentralt i statens eierskapspolitikk.

For folkerike utviklingsland er telelisenser på et vis som en naturressurs å regne, som kan gi svært tiltrengte milliardinntekter til statskassa. En utbredt korrupsjon hindrer imidlertid at slike ressurser kommer fellesskapet til gode, og står dermed også i veien for utvikling.

Det er bakteppet for mitt engasjement i saken.

I forbindelse med at jeg skrev om India-saken etter møtet med Gopikrishnan på SKUP i 2012, intervjuet jeg daværende næringsminister Trond Giske. Han reiste våren 2012 til India flere ganger for å hindre at Telenor måtte i åpen priskonkurranse for å få tilbake sine inndratte telelisenser. Altså skulle ikke den indiske stat få maksimalt betalt for telelisensene. Det sentrale argument fra den daværende næringsministers side var at Telenor hadde gjort sin investering uforvarende om korrupsjonen. Departementet hadde ikke gjort noen egne vurderinger eller undersøkelser av hvorvidt Telenor burde ha forstått at de fikk sine telelisenser gjennom korrupsjon, fortalte Giske. Han baserte seg kun på informasjon fra Telenor da han la til grunn at de var uvitende om korrupsjonen som hadde funnet sted.

Senere samme år sa samme næringsminister seg fornøyd med forsikringer fra Telenor i Usbekistan-saken, på tross av utstrakt hemmelighold og ubesvarte spørsmål.

Jeg undret meg over at tilliten til Telenor fra politisk hold var så stor, samtidig som forretningene omgis av utstrakt hemmelighold. Da Miranda Patrucic på SKUP og IJs graveskole i 2012 presenterte metoder som hun mente kunne kaste lys over Telenor og Vimpelcoms Usbekistan-forretninger, startet det konkrete arbeidet med å dokumentere og avdekke lisens-betalingene og grave i Telenors rolle i saken.

Arbeidet

Følg pengene

Jeg deltok på SKUP og IJ sin graveskole i starten av april 2014, og der deltok jeg på en sesjon med tittelen «Follow the money» med Miranda Patrucic fra OCCRP. Kurset innebar blant annet en introduksjon til å søke i selskapsregistre for å finne informasjon om eierskapsforhold og pengestrømmer. Under kurset oppfordret hun norske journalister til å grave mer i Vimpelcoms Usbekistan-forretninger. Umiddelbart etter kursets slutt tok jeg kontakt med Miranda og meldte min interesse. Hun satte meg da i kontakt med Joachim Dyfvermark, journalist i SVTs Uppdrag granskning, som var en av de tre journalistene som sto bak

avsløringene av Teliasoneras virksomhet tilbake i 2012. Dette var avsløringer som også Patrucic hadde bidratt til.

Telenor-toppene i styret

Min hovedinteresse var hvordan jeg kunne undersøke hva som har vært Telenors rolle. Dyfvermark, som jeg snakket med på telefon i etterkant av graveskolen, la vekt på at et beløp i den størrelsesorden som en betaling for en telelisens utgjør må ha vært styrebehandlet.

Jeg begynte deretter å lese meg opp på saken, først og fremst mediedekningen i 2012.

SVTs Uppdrag granskning avdekket dengang at selskapet svenske Teliasonera hadde kjøpt usbekiske telelisenser av, Takilant, er et postbokselskap på Gibraltar med tette bånd til Usbekistans presidentdatter. I forlengelse av SVTs avsløringer avdekket Dagens Næringsliv at også Vimpelcom samarbeidet med Takilant da de gikk inn i Usbekistan. De inngikk en partnerskapsavtale som garanterte Takilant en gevinst på omtrent 200 millioner kroner. Vimpelcom opplyste i 2012 til Dagens Næringsliv at de i 2007 kjøpte en 3G-lisens fra et ikke navngitt datterselskap av Takilant, og Telenor forsikret den daværende næringsministeren om at det var vesentlige forskjeller mellom Teliasonera og Vimpelcoms lisenskjøp i Usbekistan. Takilant står som følge av SVTs avsløringer i sentrum for en omfattende internasjonal korrupsjonsetterforskning, som siden mars 2014 også har omfattet Vimpelcom.

Etter å ha lest meg opp på saken identifiserte jeg en rekke ubesvarte spørsmål:

- *Hvorfor gjøre et postbokselskap på Gibraltar med en 24-årig som eneste aksjonær til lokal partner i Usbekistan?*
- *Hvorfor garantere denne partneren en gevinst på hele 200 millioner kroner før samarbeidet har begynt?*
- *Hva er grunnen til å hemmeligholde navnet på selskapet Vimpelcom har kjøpt sine telelisenser av?*
- *Hvordan kunne daværende næringsminister Trond Giske legge saken død ved å godta forsikringer fra Telenor om vesentlige forskjeller mellom Teliasonera og Vimpelcoms lisenskjøp i Usbekistan når saken var omgitt av et så stort hemmelighold?*

Deretter ga jeg meg til å lete i årsrapportene til Telenor og Vimpelcom etter relevant informasjon. I årsrapportene til Vimpelcom fant jeg at det var folk i Telenors øverste konsernledelse som satt i Vimpelcom-styret. Disse topplederne har også ledet Telenor-satsinger i andre korrupsjonsplagede land og verdensdeler, deriblant en rekke asiatiske land, Serbia og Russland.

Det ledet meg til å stille spørsmål ved om Usbekistan-saken var uttrykk for en ukultur i Telenor-ledelsen. Hvordan kunne de godkjenne at et postboksselskap på Gibraltar skulle få rollen som Vimpelcoms lokale partner i Usbekistan?

Jeg hadde imidlertid ikke mulighet til å jobbe med saken annet enn etter den daglige deadline. Mangelen på egentid til dette gravearbeidet, i kombinasjon med at jeg sto overfor et enormt materiale uten at jeg hadde noen klare spor, førte til at researchen etterhvert stoppet litt opp.

Venner er gode å ha

Klassekampens venner er en organisasjon som støtter Klassekampens økonomisk, gjennom medlemsbidrag og gjennom forskjellig dugnadsarbeid der den årlige julemessen, med blant annet bok- og kunstsalg, står sentralt. En gang i året deler de ut stipender på opp til 20.000 kroner hver til en eller flere journalister i Klassekampen, som skal munne ut i redaksjonelt stoff i avisa, oftest til reportasjereiser. Da Klassekampens venner i mai 2014 lyste ut årets stipender så jeg en mulighet for å søke penger som kunne gi meg tid til å researche Vimpelcom-saken. Jeg kontaktet Miranda Patrucic, og spurte om hun kunne være interessert i å jobbe sammen med meg på saken i en uke, dersom jeg fikk stipend som kunne dekke en ukes lønn for henne samt min reise til og opphold i Sarajevo, der hun jobber. Jeg var blant de heldige som ble tildelt et stipend under Klassekampens sommerfest i slutten av juni, og derfor kunne jeg til høsten ta en uke ut av kalenderen og samtidig få grave-opplæring og hjelp av Miranda Patrucic i OCCRP.

Tidslinjen

Med ny giv fra stipendet tok jeg fatt på arbeidet igjen. Jeg startet med å systematisere den informasjon som er tilgjengelig, noe som innebar å se igjennom TV-programmer og lese alle artikler publisert av SVT og Dagens Næringsliv primært i 2012. Jeg lagde en liste over informasjon som tidligere hadde vært avdekket og som jeg kunne få bruk for senere, med kilde og dato. Jeg var spesielt opptatt av å samle tidligere uttalelser fra Telenor og den informasjonen de har gitt om saken. Dette skulle komme til nytte i senere intervjuer.

Jeg søkte også om innsyn i tidligere korrespondanse om saken mellom Telenor og den daværende næringsministeren som lå i departementets postjournal. Denne fikk jeg innsyn i etter å ha klagt på et avslag fra Næringsdepartementet.

Siden mitt mål var å finne ut hvor mye kontroll Telenor hadde over beslutningene i Vimpelcom, laget jeg også en tidslinje over selskapets utvikling og Telenors rolle i selskapet. Delvis på grunn av tidligere stridigheter og rettssaker over kontrollen i Vimpelcom mellom Telenor og den andre stor-eieren, russiske Alfa-gruppen, fant jeg en ganske stor mengde informasjon på både Vimpelcom og Telenors nettsider om selskapets historie. Disse historiefortellingene ga ulike bilder av stridighetene, men ga tilsammen mye relevant informasjon. Blant annet kom det fram at Telenor, da de på starten av 2000-tallet inviterte med Alfagruppen som partner i Vimpelcom, inngikk en aksjonæravtale som ga Telenor (såvel som Alfagruppen) sterk kontroll over selskapet. Jeg kunne lese at avtalen innebar at alle oppkjøp måtte godkjennes av åtte av ni styremedlemmer. Jeg kunne også lese at tre styremedlemmer utnevnes av Telenor, et styremedlem nomineres av Telenor, og en styrerepresentant velges blant navn foreslått av både Telenor og Alfagruppen. Denne aksjonæravtalen ble endret da Vimpelcom i 2009 ble registrert på Bermuda og hovedkontoret flyttet fra Moskva til Nederland. Den tidligere aksjonæravtalen ønsket jeg å lese for å få mer informasjon om hvilke saker og hvilke beløp som utløste styrebehandling da Vimpelcom gikk inn i Usbekistan i 2007, men verken Vimpelcom eller Telenor ga meg innsyn i den tidligere aksjonæravtalen.

Også i årsrapportene til Vimpelcom og Telenor fant jeg relevant informasjon, såvel som i tidligere mediesaker om Telenors oppkjøp i Vimpelcom. Alt i alt tegnet det seg et klart bilde

av at Telenor valgte å gå inn i de tidligere sovjetrepublikkene i Sentral-Asia gjennom et datterselskap og med en partner, fordi de anså at den politiske risikoen ved å gå inn alene var for stor. Og at det i stor grad var Telenor som skapte Vimpelcom, et selskap som opererer i flere av verdens mest korrupte lande, som Usbekistan, Tadsjikistan og Zimbabwe, og som i dag har over 220 millioner mobilkunder og står for en stor del av Telenors inntekter. Dette sto i kontrast til bildet Telenor selv tegnet i mediene, der de konsekvent omtalte seg selv som minoritetsaksjonær og generelt var opptatt av å understreke avstand til selskapet. Det var underkommunisert hvor stor kontroll Telenor har i selskapet, 43 prosent av stemmene og betydelig kontroll i styret, styreposter som besettes av toppledere i Telenor.

Dette arbeidet foregikk i hovedsak etter den daglige deadline, men jeg fikk også et par arbeidsdager til å forberede meg før mitt researchopphold i Sarajevo.

«I have payments»

I slutten av september, ikke lenge før jeg reiste til Sarajevo, ba Miranda Patrucic meg om å ringe henne. Vi snakket sammen på Skype på kvelden, og da fortalte hun at hun hadde kommet over betalinger for telelisenser som kunne være interessante for meg. OCCRP hadde på dette tidspunktet jobbet i månedsvis med å kartlegge den usbekiske presidentdatteren Gulnara Karimovas forretninger. Betalingen kom fra et selskap ved navn Watertrail Industries (BVI). Dette selskapsnavnet hadde jeg ikke hørt før, men etter vår Skype-samtale kunne jeg google meg fram til at BVI betyr at selskapet er registrert på De britiske jomfruøyene. Fra min research visste jeg at Vimpelcom hadde gjort Usbekistan-forretninger gjennom datterselskapet Freevale Enterprises, som også var registrert i dette skatteparadiset.

På Mirandas anbefaling kontaktet jeg Fredrik Laurin, som er en svært erfaren svensk gravejournalist, og som er del av den trio som først avdekket korrupsjonssaken i 2012. «Endelig!», var svaret fra han da jeg spurte om jeg kunne ringe han om saken. Jeg møtte også Laurin da han var i Oslo for å forelese på Data-Skup, og gikk fra møtet med en minnepinne med en stor mengde dokumenter som jeg kunne få nytte av i den videre researchen.

En ukes research i Sarajevo

Jeg satte meg på et fly til Bosnia i Oktober for å tilbringe en uke sammen med Miranda Patrucic og OCCRP. OCCRP har i lengre tid jobbet med å kartlegge den usbekiske presidentdatteren Gulnara Karimovas forretninger og selskaper, og vel fremme i Sarajevo fikk jeg fikk tilgang til et stort materiale de har innhentet. Det mest sentrale dokumentet jeg fikk tilgang til i Sarajevo var kontoutskriftene jeg allerede hadde fått høre om fra Miranda. Det fremgikk av merknader til overførslene at dette var betalinger for telelisenser. Denne informasjonen var helt sentral, siden jeg fra min research visste at et utenlandsk selskap ifølge usbekisk lov ikke kan eie en telelisens i Usbekistan. Kontoutskriftene var også sentrale fordi de viste at Vimpelcom og Teliasonera hadde betalt til samme konto og med få ukers mellomrom for sine telelisenser. Det er informasjon som strider med tidligere forsikringer fra Telenors konsernsjef og styreleder til den daværende norske næringsministeren.

I tillegg fikk jeg en stor mengde dokumenter kopiert til min PC fra Miranda, blant dem dokumenter OCCRP hadde hentet ut fra selskapsregistre i blant annet Gibraltar, Hong Kong og England, selskaper med mulige bånd til Usbekistans presidentdatter Gulnara Karimova.

Mens jeg var i Sarajevo bestilte vi sammen dokumenter fra selskapsregisteret på De britiske jomfruøyene over Watertrail Industries, som er selskapet som betalte for telelisenser til Takilants konto. Dokumentene fra selskapsregisteret på De britiske jomfruøyene fikk vi først en stund etter at jeg hadde reist fra Sarajevo, å hente ut dokumenter fra disse registre viste seg å være en tidkrevende prosess som krevde flere purringer på mail og telefon. Av de 37 innrapporterte dokumentene til selskapsregisteret på De britiske jomfruøyene som jeg siden har gjennomgått, og som er innrapportert mellom 2005 og i dag, fremgår det imidlertid ikke hvem som er de reelle eierne av Watertrail Industries. Man kan ikke av disse dokumentene lese seg til at de er et heleid datterselskap av Vimpelcom. Det finnes heller ingen regnskaper eller annen informasjon som gir innblikk i selskapets aktiviteter, eller hvorfor de har betalt et tresifret millionbeløp for telelisenser i Usbekistan.

Søk i innrapporteringer til US Securities and Exchange Commission (SEC), som vi gjorde i Sarajevo, kunne imidlertid klargjøre eierforhold. Da Vimpelcom er børsregistrert i New York er de pålagt å innrapportere sine datterselskaper til SEC. Her gikk det frem at Watertrail Industries er et datterselskap av Vimpelcom. Å søke i disse dokumentene er mindre

tidskrevende, siden informasjonen ligger tilgjengelig på nett og kan finnes gjennom søkemaskinen og databasen Edgar. Samtidig er det en veldig stor mengde informasjonen som ligger der, og det var avgjørende å få hjelp til å søke fram disse dokumentene.

Disse dokumentene bidrar også til å verifisere ektheten av kontoutskriften som OCCRP hadde fått tilgang til. I Sarajevo fikk jeg god opplæring i å lese denne typen dokumenter, og i å systematisere informasjonen og lage oversiktskart over eierskapsforhold.

Jeg gjør også intervju av flere omganger med den svenske sjefsanklageren ved Sveriges Riksenhet mot Korrupsjon, som har etterforsket Teliasonera-saken siden 2012. Han forteller at svenske etterforskere mener å kunne bevise at Gulnara Karimova er den begunstigede i Takilant, uten at han kan dele bevisene de har for dette med meg. Jeg har også eiendomspapirer som er hentet ut av OCCRP og som viser at representanter for Takilant står på kjøpspapirene for luksuseiendommer eid av Gulnara Karimova i Frankrike, blant dem et historisk slott utenfor Marseille. Også selve kontoutskriften, som vi bare kan trykke utsnitt av av hensyn til kildebeskyttelsen, sammenholdt med dokumentene OCCRP har hentet ut fra selskapsregistrene i flere land, gir sterke indikasjoner på at det er Gulnara Karimova eller noen som jobber for henne som kontrollerer kontoen til Takilant.

Fra Sarajevo sender jeg også en rekke spørsmål til Vimpelcom om lisenskjøpene i Usbekistan, men får til svar at de ikke svarer på noen spørsmål om saken siden den er under politietterforskning. Heller ikke Telenor ønsker å svare på spørsmål om saken. De viser til Vimpelcom for svar.

Ut på Fornebu

I slutten av oktober måned, kort etter at jeg har kommet hjem fra mitt researchopphold i Sarajevo, får jeg en anledning til å intervju Telenors konsernsjef Jon Fredrik Baksaas. Han presenterer resultatrapporten for tredje kvartal på en presse- og analytikerkonferanse på Fornebu, og etter presentasjonen blir det anledning til enkeltintervjuer. Jeg forbereder en rekke spørsmål som jeg tror kan gi meg informasjon, til tross for at jeg forventer at Baksaas vil være svært tilbakeholdende i sine svar. Noe får jeg dog ut av intervjuet: Blant annet får jeg informasjon om Baksaas og andre Telenor-ledere sitt kjennskap til saken, gjennom at han

Fra intervju med Telenors konsernsjef Jon Fredrik Baksaas i oktober 2014:

– Nå er du inne i gammel historie her. Da denne saken kom opp i Telia i Sverige, så var det jo naturlig at vi, og jeg, fra styrenivå tok opp denne typen problemstillinger også for Vimpelcoms vedkommende. For så å få en gjennomgang av de historiske transaksjonene som Vimpelcom hadde gjort i den samme geografien.

– *Du var i møte med Giske om denne saken i desember 2012 etter at han ba om en orientering. Giske sa etter møtet at han hadde blitt forsikret om at det var vesentlige forskjeller mellom Teliasonera-saken og Vimpelcom-saken. Hva er de viktigste forskjellene?*

– Det tror jeg er allment kjent fra generelle medieartikler allerede.

– *Det handler altså om at dere kjøpte en 3G-lisens fra et datterselskap av Takilant – og ikke som Teliasonera kjøpte fra Takilant direkte? Det er den vesentligste forskjellen?*

– Det er andre forskjeller også.

– *Kan du bekrefte at du, som styremedlem i Vimpelcom, kjenner navnet på selskapet Vimpelcom kjøpte 3G-lisensen av?*

– Ja, det er jeg jo etter hvert blitt kjent med. Jeg er jo styremedlem i Vimpelcom, så det skulle jo bare mangle.

bekrefter tidligere informasjon som har kommet fra Vimpelcom. Jeg får også indikasjoner på at Telenor-ledere har vært involvert i gjennomgang av lisenskjøpene i etterkant av Teliasonera-saken.

Deler av intervjuet med Baksaas er gjengitt i boksen til venstre.

En e-post er ikke et intervju

Helgen før første publisering er Klassekampen samlet til vårt årlige høstseminar, og på programmet står blant annet intervjuteknikk med Steffen Fjærvik. Etter hans innledning diskuterer vi problemet med at intervjuforespørsler, kanskje særlig til departementene, stadig oftere besvares med en uttalelse sendt på e-post fra en kommunikasjonsrådgiver. Ofte trykker vi disse «svarene» på en måte slik at de ser ut som at det har vært gjort et intervju, uten at det har vært mulighet for å stille oppfølgingsspørsmål. Vi diskuterer hvordan dette kan bidra til å underminere intervjuet som metode. I diskusjon på seminaret er det bred enighet om at vi framover i større grad må gjøre det klart for leserne hva som er et faktisk intervju, og hva som er en uttalelse på e-post. Vi må også selv være nøye på å be om et intervju ansikt til ansikt eller på telefon, og gjøre det klart at vi ikke anser en uttalelse sendt på e-post som et intervju, dersom det likevel blir resultatet.

Det nærmer seg første publisering når jeg ber om et nytt intervju med Jon Fredrik Baksaas om lisenskjøpene i Usbekistan. Det avslås. Jeg forteller at jeg har dokumenter jeg ønsker å legge fram for ham, men får opplyst at de ikke gir intervju uten på forhånd å ha fått vite hva disse inneholder. For å gi Telenor og Vimpelcom rimelig tid til tilsvar sender jeg tre dager før publisering en mail hvor det framgår at vi kan dokumentere betalingene, sammen med spørsmål vi ønsker å stille om tidligere uttalelser i saken, gitt den nye informasjonen. Verken

Telenor eller Vimpelcom ønsker å gi noe intervju, og Telenor viser i en e-post til Vimpelcom for svar, og til et leserinnlegg Jon Fredrik Baksaas har skrevet i DN der han oppfordrer Vimpelcom til mer åpenhet.

Telenor-ledelsen har ikke ønsket å besvare våre spørsmål i denne saken, og vi ønsket å vise tydelig hvilke spørsmål vi ikke får anledning til å stille. Dette gjorde vi fordi vi ønsket å synliggjøre hemmeligholdet det norske selskapet opprettholder, til tross for vakre ord om åpenhet. Klassekampens første artikkel avslutter jeg derfor med å gjengi noen av de spørsmålene vi har ønsket å stille i et intervju, slik:

«Dermed har vi ikke fått svar på disse spørsmålene:

** Visste Baksaas at Vimpelcom betalte for sin usbekiske 3G-lisens direkte til Takilant da han orienterte næringsministeren i desember 2012?*

** Kjenner Baksaas til selskapet Watertrail Industries?*

** Hvordan kunne Baksaas gå inn for å legge saken i skuffen, etter at styret i Vimpelcom hadde behandlet granskingsrapporten om det usbekiske telelisenskjøpet?»*

En ny betaling i 2011

Det seks sider lange lørdagsdokumentet som dokumenterer lisensbetalingene er ferdig brekket og klart til trykk når Ola Westerberg i det svenske nyhetsbyrået TT sender en SMS. I den står det han har fått et tips som også berører min Vimpelcom-sak, og at jeg må sjekke mailen min. Westerberg har siden 2012 skrevet en lang rekke saker om Teliasonera-saken, og han har underveis i mitt arbeid hjulpet med informasjon og dokumentasjon han sitter på. I mailen fra Westerberg er en nyhetsmelding som TT nettopp har sendt ut. Den handler om at nederlandske etterforskere krever at midler på en Takilant-konto i Nordea i Sverige fryses, i påvente av rettssak. Westerberg, som har skrevet denne TT-meldingen, har også hentet ut dokumentene i saken fra Stockholms tingrett. Han videresender disse til meg.

I disse rettsdokumentene som Westerberg sender meg, legger de nederlandske etterforskerne fram informasjon de har avdekket om betalinger fra Vimpelcom til Takilant. Dokumentene viser at Vimpelcom også i 2011 har betalt til Takilant fra sitt datterselskap Watertrail industries. Dette er en betaling som etterforskerne mener utgjør betaling for telelisenser, og betalingen er

på 30 millioner dollar. Rettsdokumentene viser også betalingen av 25 millioner dollar i 2007, som vi ved hjelp av kontoutskriften og merknaden til overførselen dokumenterer at er en betaling for telelisenser. Rettsdokumentene viser også betalingen av 37,5 millioner til Takilant i 2009, som følger av den partnerskapsavtalen DN avdekket i 2012. Disse tre betalingene, som til sammen beløper seg til over 600 millioner norske kroner, anser etterforskerne i følge dokumentene som bestikkelser for å få markedsadgang og telelisenser i Usbekistan.

Det er for seint å få med den nye betalingen i 2011 i vår første sak lørdag. Første publisering handler derfor utelukkende om lisensbetalingene i 2007, som vi dokumenterer ved hjelp av kontoutskriften. Informasjonen om den nye betalingen i 2011 trykker vi i vår neste utgave, mandag 17. november.

Første publisering og gjennomslaget i mediebildet

I forkant av første publisering får jeg hjelp til presentasjonen av nyhetsleder Mari Skurdal og kollega Simen Tallaksen. Vi bestemmer å trykke en nyhetssak samme dag som det seks sider lange lørdagsdokumentet, for å hindre at nyhetspoengene «drukner» og gjøre det enda klarere hva de nye opplysningene i saken er. Etersom saken er skrevet mye om allerede, er det avgjørende at det går klart fram hva som er nytt i saken. Dessuten må vi fordele saker framover, slik at vi kan opprettholde trykket i dekningen. Vi skiller derfor ut den delen av historien som handler om at seks Telenor-topper har godkjent betalingene, slik at dette kommer som en oppfølger til den første saken.

Både Simen Tallaksen og Magnus Lysberg kobles på saken, og vi jobber sammen med oppfølgingen. Denne pågår fortsatt i 2015.

Vi trykker første sak lørdag 15. november, med kontoutskriften som dokumenterer lisensbetalingene. Saken siteres av NTB og i finansavisene, men siteringene er forbeholdne og forsiktige, og fokus er på Vimpelcom. Saken får større respons i utenlandske medier, og allerede samme lørdag sender nyhetsbyrået AFP ut en sak. Flere svenske medier gjør egne saker om at Telenor nå knyttes til Teliasonera-saken. I løpet av helgen uroer vi oss noe for at saken ikke skal få gjennomslaget vi har håpet på, for at Telenor skal måtte få press på seg til å svare på saken. Mandag, når vi trykker saken om nye betalinger i 2011 og rettsdokumenter fra

Sverige, begynner saken dog å få betydelig større oppmerksomhet i norske medier. Baksaaas stiller mandag til intervju i Dagsnytt 18, og sender et leserinnlegg til Klassekampen. I Dagsnytt 18 avklares ikke spørsmålene vi har ønsket å stille til Baksaaas, som kommenterer sitt kjennskap til betalingene slik: «Jeg sier ikke at jeg ikke har visst». Fortsatt vil Baksaaas ikke stille til intervju med oss om saken. Tirsdag, når vi trykker saken om at seks Telenor-topper har godkjent betalingene, får saken mediegjennomslag for alvor. Næringsministeren innkaller Telenor-toppene til et orienteringsmøte dagen etter, onsdag 19. november.

Mediestrategien til Telenor

Til tross for at ministeren nå har innkalt til møte, og saken får stor medieoppmerksomhet, er vi på daværende tidspunkt fortsatt usikre på om saken vil gi noen ytterligere svar om Telenors rolle i saken enn avsløringene til SVT og DN i 2012. Telenor opptrer på en måte som vi gjenkjenner.

Telenor følger tilsynelatende helt samme mediestrategi som de gjorde høsten 2012. Også dengang stilte Baksaaas til et intervju på Dagsnytt 18, og sendte et leserinnlegg til DN som hadde gravd fram saken. Også dengang ga Telenor-ledelsen en orientering til ministeren, som etterpå bidro til å legge saken død med sine uttalelser.

Mediekommentator Anders Cappelen skrev¹ om Telenors mediestrategi etter DN's avsløringer i 2012. Han mente at Telenor ved å stille opp til intervju i Dagsnytt 18 framstår åpne, samtidig som de unngår oppfølgingsspørsmål fra journalistene som har gravd fram saken.

Leserinnlegget bidrar også til å gi inntrykk av åpenhet.

For å prøve å slå hull på denne mediestrategien, skriver vi saker om at Telenor ikke svarer, og gjentar på slutten av andre saker at vi ikke får intervju. I tillegg skriver vi saker om hva Telenor-toppene i Vimpelcom-styret må ha visst om betalingene. Samtidig intervjuer vi både medlemmer av Stortingets kontroll- og konstitusjonskomité, medlemmer fra næringskomiteen, og ulike korrupsjonsekspert, som tar til orde for mer åpenhet fra Telenor i saken.

¹ Se <http://e24.no/kommentarer/spaltister/telenor-pr-i-dax-18/20297673>

Fra Stortinget er politikere fra en rekke partier misfornøyde med at næringsminister Monica Mæland ikke har varslet ytterligere tiltak mot Telenor etter informasjonsmøtet om saken. I desember avholder kontroll- og konstitusjonskomiteen flere møter om saken, og de bestemmer at Telenors konsernsjef og styreleder skal innkalles til åpen høring i Stortinget, sammen med både næringsminister Monica Mæland og tidligere næringsminister Trond Giske.

Mediepress mot Baksaas

Det er alvorlige anklager som vi har reist mot både Telenors konsernsjef, og andre navngitte nåværende og tidligere Telenor-ledere. Vi har i vår dekning satt særlig fokus på Baksaas sin rolle i saken, og bruker gjentatte ganger bilder av ham for å illustrere sakene våre. Vi ser også at mediepresset mot hans person er veldig stort, i særlig stor grad når Telenor-sjefen møter pressen i Næringsdepartementet 19. november. Baksaas ga rett før jul 2014 et portrettintervju til VG der han forteller at saken har vært en stor personlig belastning for ham. I intervjuet sier han også at det er vondt ikke å bli trodd, selv om det ikke kommer fram av intervjuet hva han ønsker å bli trodd på. Han avviser fortsatt å stille til intervju med Klassekampen.

Vi mener det har vært riktig å rette søkelyset mot Baksaas i saken, selv om vi også har diskutert at det legges et stort press på en enkeltperson. Dette skyldes sakens karakter, fordi skadevirkningene av korrupsjon er store og til hindre for utvikling og fattigdomsbekjempelse. Vi mener det er nødvendig å insistere på svar fra Baksaas for å belyse spørsmålet om Telenors rolle i saken, siden han har flere år bak seg som styremedlem i Vimpelcom, og fordi han har ledet Telenors internasjonale satsing i et tiår. Vi har nesten daglig bedt om intervju med Baksaas i saken. Vi har hele tiden gitt mulighet for tilsvarende til ny informasjon eller anklager, som for eksempel påstander fra Eva Joly om at Telenor-toppene må ha visst om betalingene, eller juristers vurdering av muligheten for å gi offentligheten informasjon. Vi har trykket tilsvarende fra kommunikasjonsavdelingen til Telenor, i hovedsak skriftlige, samtidig som vi har gjort det klart at Baksaas ikke har ønsket å stille til intervju.

Samtidig har vi underveis vurdert muligheten for å oppsøke Baksaas mer direkte, der han antas å ferdes i hverdagen til og fra jobb, eller i forbindelse med Telenor-arrangementer som

ikke er presse-arrangementer. Vi har imidlertid vurdert at dette ville være en unødig ekstrabelastning, tatt i betraktning at det høyst sannsynlig ikke ville gitt nye svar.

Det har underveis vært noen uenigheter med Telenors kommunikasjonsavdeling, som mener de har gitt svar ved å sende leserinnlegg og epost-uttalelser. Fra vår side har vi fastholdt at dette ikke kan erstatte et intervju med mulighet for oppfølgingsspørsmål til dem det gjelder.

Selvpålagt taushetsplikt

En av våre viktigste oppgaver i oppfølgingen av saken har vært å rive bort det vi har oppfattet som feilaktige unnskyldninger fra Telenor om hvorfor de ikke kan svare på spørsmål.

I 2012 avtok medieoppmerksomheten om Telenor og Usbekistan-saken etter at Telenor hadde møtt næringsministeren. Det skyldes trolig at næringsministeren ga uttrykk for at han hadde blitt beroliget, og at det var vesentlige forskjeller mellom Vimpelcoms og Teliasoneras Usbekistan-investeringer. Også i november 2014 ga næringsministeren uttrykk for at hun var fornøyd med forklaringen til Telenor. Vi fryktet da at saken ville ta samme vending, og døde ut uten at vi fikk svar om Telenors rolle i lisensbetalingene vi nå hadde dokumentert gjennom kontoutskrifter og rettsdokumenter. Dette skjedde ikke.

To dager etter møtet med næringsministeren, godt ut på fredags ettermiddag, gikk Telenor til det skrittet og sende ut en pressemelding og offentliggjøre dokumenter om Telenors opptreden i Vimpelcom. Disse dokumentene, som vi på overtid av deadline gjennomgikk, ga imidlertid ikke noen svar på spørsmålene vi stilte. Særlig gjaldt altså dette informasjon om Telenor-toppenes agering i Vimpelcom-styret.

Vi så nå en mer offensiv linje fra Telenor, som etter vår vurdering ønsket å legge saken død ved å vise til at de har stilt generelle henvendelser til Vimpelcom om etikk. Pressemeldingen som kom ut fredag 21. november avsluttet Telenor slik: «Gitt den pågående etterforskningen er Telenor ikke i en stilling til å kunne gi noen ytterligere detaljer.»

Allerede to dager tidligere, på onsdag 19. november i Næringsdepartementet, hadde Telenors styreleder uttalt at det nå var viktig at etterforskerne nå fikk fred. Vi stilte derfor spørsmål til korrupsjonsetterforskerne i Nederland og Norge (Økokrim) om hvorvidt de hadde lagt

begrensninger på hva Vimpelcom eller Telenor kunne si eller offentliggjøre mens etterforskningen pågikk. Vi fikk til svar at det ikke fantes slike begrensninger. Samtidig hadde vi tidligere intervjuet svenske etterforskere, som fortalte at informasjonen vi avdekket var til nytte for deres etterforskning.

Vi kastet derfor fredag ettermiddag om på den saken vi hadde levert til vår lørdagsavis, og skrev en sak om at Telenor ifølge etterforskerne står fritt til å svare. I denne saken listet vi også opp hvilke dokumenter vi ikke fikk innsyn i, og hvilke spørsmål vi ikke fikk svar på. Også denne saken fikk godt gjennomslag.

Siden har Telenor endret forklaring på hvorfor de ikke har kunnet gi informasjon i saken. Dette har i stor grad handlet om en taushetsplikt, som det har vært gitt noe ulike begrunnelser for. Vi har vist i vår dekning at ingen myndigheter direkte har pålagt Vimpelcom denne taushetsplikten, men at den er pålagt Vimpelcom-styret der Telenor selv var representert med konsernsjef Baksaas på det aktuelle tidspunktet. Telenor har begrunnet saken med at Vimpelcom er underlagt lovverk i USA, Nederland og Bermuda (der selskapet er registrert). Vi har intervjuet jurister med spesialkompetanse på selskapsrett om deres vurdering av denne taushetsplikten, blant at i saken «Mener taushet er tull» fra slutten av november. Også i et brev til Stortingets kontroll- og konstitusjonskomité i forkant av høringen 14. januar 2015 påberopte Telenor-sjefen seg en taushetsplikt. Under selve høringen meldte Telenor-sjefen imidlertid at han hadde fritatt seg selv fra denne taushetsplikten, og det kom under høringene fram noe ny informasjon i saken.

Konsekvenser og fortsettelse

Lørdag 15. november 2014 publiserte Klassekampen artikkelen som dokumenterer lisensbetalingene. Tirsdag 18. november innkalte næringsministeren Telenors konsernsjef og styreleder til et orienteringsmøte om saken. Mandag 8. desember trakk Telenors konsernsjef seg fra Vimpelcoms styre med umiddelbar virkning. Stortingets kontroll- og konstitusjonskomité innkalte i desember nåværende og tidligere næringsminister, samt Telenors konsernsjef og styreleder til en høring om saken, som ble avholdt 14. januar 2015.

Klassekampen fortsetter å jobbe med saken i 2015. Det inkluderer et oppsøkende kildearbeid som er påbegynt i 2014, et arbeid som har inkludert en utenlandsreise. Vi håper dette arbeidet kan gi ny informasjon i saken.

Liste over publiserte artikler

Artikler om Vimpelcom-saken publisert i Klassekampen i 2014. Artikkene i sin helhet er vedlagt.

Dato	Stikktittel/Tittel	Ingress	Journalister
15.11.2014	<i>(Lørdagsdokument)</i> Telenor-selskap overførte millioner til presidentdatterens postboksfirma: Gull, glitter og telelisens	Hvordan ender millioner fra delvis Telenor-eide Vimpelcom opp i Marie Antoinettes slott i Frankrike?	Emilie Ekeberg
15.11.2014	Klassekampen presenterer kontoutskriftene som knytter Telenor til korrupsjonsskandale: Slik ble betalingene skjult	Da Vimpelcom, som Telenor er storeier i, kjøpte lisenser i Usbekistan, endte pengene hos landets president-familie. Økokrim omtaler korrupsjonsmistankene som «meget alvorlige».	Emilie Ekeberg og Simen Tallaksen
17.11.2014	Telenor-selskap overførte ytterligere 30 mill. dollar til presidentdatteren i Usbekistan: Nye betalinger i 2011	Nye dokumenter viser at Vimpelcom også i 2011 betalte Usbekistans diktatordatter for å få telelisenser. Etterforskere anslår nå at Vimpelcom har tjent 1,7 milliarder kroner gjennom ulovlige bestikkelser.	Emilie Ekeberg og Simen Tallaksen
18.11.2014	Seks Telenor-topper behandlet Usbekistan-saken som styremedlemmer i Vimpelcom : Disse godkjente betalingene	Gulnara Karimova har fått over en halv milliard kroner fra Telenor-eide Vimpelcom. Seks Telenor-topper har satt sitt godkjentstempel på betalingene.	Emilie Ekeberg, Magnus Lysberg og Simen Tallaksen
18.11.2014	<i>(Debattinnlegg fra Telenors konsernsjef Jon Fredrik Baksaas)</i> Viktig vesensforskjell		
18.11.2014	Trond Giske fikk aldri vite om Vimpelcoms betalinger: Ble ikke informert	Daværende næringsminister Trond Giske ble ikke informert om Vimpelcoms betalinger til det korrupsjonssiktede selskapet Takilant da han	Simen Tallaksen og Emilie Ekeberg

		møtte Telenor-sjefen i 2012.	
19.11.2014	Telenors korrupsjonsflope i Usbekistan kan ende opp i Stortingets kontroll- og konstitusjonskomité: Krever svar fra Baksaas	Næringspolitikere på Stortinget ber Telenor legge fram dokumentasjon som beviser at datterselskapet Vimpelcom ikke har gjort seg skyldig i korrupsjon. Nå ber også minister Monica Mæland om en forklaring.	Simen Tallaksen og Emilie Ekeberg
19.11.2014	Redegjorde ikke for kjøp	Vimpelcom har ikke offentliggjort at det i 2007 og 2011 kjøpte telelisenser av postboksselskapet til Usbekistans presidentdatter.	Emilie Ekeberg
20.11.2014	De seks Telenor-toppene som behandlet Vimpelcoms Usbekistan-forretninger: Brøt egne korrupsjonsregler	Telenors antikorrupsjonshåndbok advarer mot forretninger i skatteparadis med ukvalifiserte mellommenn. Likevel godkjente flere av selskapets topper at millioner havnet hos en 24-åring i Gibraltar.	Simen Tallaksen, Emilie Ekeberg og Magnus Lysberg
20.11.2014	Presidentdatterens venninne fikk lekser om forretningene med Vimpelcom: Slik skulle hun svare	Den formelle eieren av selskapet som har fått 600 millioner fra Vimpelcom, øvde inn ferdig utformede svar om forretningene sine.	Emilie Ekeberg
20.11.2014	Mæland: Telenor har gode rutiner	Næringsministeren sier hun har tillit til Telenors rutiner, men vil ikke gå med på at hun er beroliget etter møtet med toppene Jon Fredrik Baksaas og Svein Aaser i går.	Magnus Lysberg og Emilie Ekeberg
21.11.2014	I 2012 fikk Baksaas en gjennomgang av transaksjonene som ga Vimpelcom lisenser i Usbekistan: Hadde detaljene på sitt bord	Telenor-sjefen nekter å fortelle hvor lenge han har visst om betalingene til presidentdatterens postboksselskap. Saken har imidlertid vært på hans bord flere ganger de siste årene.	Emilie Ekeberg og Simen Tallaksen
21.11.2014	<i>(Kommentar)</i>		Nyhets sjef Mari

	«Jeg sier ikke at jeg ikke har visst.» Hva vet Baksaas?		Skurdal
21.11.2014	Martin Kolberg vil til bunns i korrupsjonsanklagene : Kan kalle inn Baksaas	Lederen i Stortingets kontroll- og konstitusjonskomité åpner for at Telenor-sjef Jon Fredrik Baksaas må forklare seg for en åpen høring i Stortinget.	Simen Tallaksen
22.11.2014	Telenor: Nå er det veldig viktig at etterforskerne får fred. Etterforskerne: Nei takk. Står fritt til å svare	Korrupsjonsetterforskning en legger ingen begrensninger på hva Telenor kan fortelle om Usbekistan-betalingene. Likevel gjemmer Telenor-sjefen seg bak en selvpålagt taushetsplikt.	Emilie Ekeberg og Simen Tallaksen
24.11.2014	Pensjonsgiganten Storebrand truer med å svarteliste Telenor som følge av Usbekistan-betalingene: Presses av Storebrand	Pensjonsgiganten Storebrand har svartelistet 14 internasjonale storselskaper på grunn av grov korrupsjon. Norske Telenor kan bli nummer 15.	Emilie Ekeberg og Anne Kari Hinna
25.11.2014	Eva Joly mener Økokrim må åpne sak mot Telenor-toppene som har sittet i Vimpelcoms styre: – Telenor må etterforskes	Korrupsjonsjeger Eva Joly mener Telenor-toppene i Vimpelcoms styre må ha vært kjent med betalingene til det korrupsjonsmistenkte selskapet Takilant.	Simen Tallaksen, Emilie Ekeberg og Magnus Lysberg
26.11.2014	Vimpelcom-styret har sagt ja til betalinger	Ifølge Vimpelcoms egne regler for selskapsstyring skal styret ha gitt klarsignal før lisenskjøp i Usbekistan.	Emilie Ekeberg
26.11.2014	Telenor mente det var for risikabelt å gå inn i korrupsjonsverstingene alene: Slik skapte de Vimpelcom	Telenor har siden oppkjøpet i 1998 bygd opp Vimpelcom til å bli en mobiltelefonigigant i øst. Gjennom eierskapet tjener de milliarder i sentralasiatiske land.	Magnus Lysberg og Emilie Ekeberg
27.11.2014	Mæland stoler på Telenor, men terger på seg Stortinget: Full splid om Telenor	Næringsminister Monica Mæland varsler ingen tiltak mot Telenor i teleskandalen. Det er et svar som får medlemmer	Magnus Lysberg og Simen Tallaksen

		av kontroll- og konstitusjonskomiteen til å se rødt.	
28.11.2014	Næringsministeren: - Telenor kan ikke fortelle alt. Jurister: - En dårlig unnskyldning. Mener taushet er tull	Telenor mener de ikke kan fortelle alt de vet om teleskandalen fordi de er pålagt en taushetsplikt fra Vimpelcom. Det er en forklaring norske jurister har liten tro på.	Magnus Lysberg og Simen Tallaksen
29.11.2014	Vimpelcom innrømmer manglende kontroll i flere land: Skandalen sprer seg	Korrupsjonsskandalen i Vimpelcom kan spre seg til flere land. Ledelsen i selskapet legger skylda på lokalt ansatte i Sentral-Asia.	Emilie Ekeberg, Magnus Lysberg og Simen Tallaksen
01.12.2014	Næringsministeren har ikke sjekket om hun kan kreve å få hele sannheten fra Telenor: Rystet over Mæland	Telenor mener de er pålagt taushetsplikt i teleskandalen. Nå får næringsminister Monica Mæland kraftig kritikk for å ha slått seg til ro med Telenors Vimpelcom-forklaringer.	Simen Tallaksen
02.12.2014	Alle involverte i Telenor-skandalen må forklare seg: Må snakke før jul	Seks Telenor-topper, Monica Mæland og Trond Giske må forklare seg i Stortinget, erfarer Klassekampen.	Simen Tallaksen
04.12.2014	Avgjør veien videre i Telenor-skandalen	I Sverige førte et politisk krav om gransking til at styret i Teliasonera måtte gå etter korrupsjonsskandalen i Usbekistan. I dag samles Stortingets kontrollkomité for å avgjøre veien videre for Telenor i en tilsvarende sak.	Simen Tallaksen
06.12.2014	Telekom er blant bransjene med mest korrupsjon, viser OECD-rapport: Er blant verstingene	OECD slår fast at ledelsen ofte er involvert når bedrifter betaler bestikkelser. Forsker Tina Søreide ser mange likhetstrekk mellom funnene fra rapporten og Vimpelcom-skandalen.	Simen Tallaksen
10.12.2014	Styrelederen har blitt holdt utenfor, oppretter egen komité	Telenor innrømmer at konsernsjef Jon Fredrik Baksaas vet ting om	Simen Tallaksen, Emilie Ekeberg og Magnus Lysberg

	for å følge med på Vimpelcom: Baksaas forteller ikke alt	korrupsjonssaken som han ikke forteller til sitt eget styre.	
12.12.2014	Telenor-eide Vimpelcom bidrar økonomisk når en million barn og voksne i Usbekistan tvinges ut i bomullsåkrene: Sponser tvangsarbeid for barn	Vimpelcom har ikke bare betalt presidentfamilien i Usbekistan for å få telelisenser. De donerer også penger når Karimov-regimet tvinger sine innbyggere til å plukke bomull for dem.	Emilie Ekeberg og Simen Tallaksen
13.12.2014	Pensjonsgiganten KLP følger Vimpelcoms forretninger med lupe: – Legitimerer regimet	KLP svartelister selskaper som handler bomull fra Usbekistan. Nå reagerer selskapet på Vimpelcoms Usbekistan-forretninger.	Simen Tallaksen
17.12.2014	Trond Giske er klar til å forklare seg for Stortinget: Peker på Telenor	Som næringsminister ble Trond Giske forsikret om at Vimpelcom ikke var innblandet i Usbekistan-korrupsjon. – Denne saken kaster en lang skygge over Telenor, sier han.	Emilie Ekeberg
19.12.2014	Telenor til Stortinget	14. januar må Telenor-sjef Jon Fredrik Baksaas forklare seg i Stortinget. Det bestemte Stortingets kontroll- og konstitusjonskomité i går.	Emilie Ekeberg